

v evropské politice (11.6. – 17. 6. 2018)

Událost týdne:

12. června bylo rozhodnuto, že loď Aquarius francouzské neziskové organizace SOS Méditerranée, která pod britskou vlajkou vezla k italským břehům více než 600 migrantů, přistane ve španělské Valencii. Itálie a poté Malta totiž odmítly loď přijmout. Italský ministr vnitra Matteo Salvini (Liga Severu) naznačil, že Itálie nepřijme ani loď německé organizace Sea Watch, která z Libye veze 800 lidí. Země následující den přijala pouze loď italské stráže, která vyložila 932 lidí na Sicílii. Nová vláda odmítá lodě zahraničních organizací, jež podle Salviniho podporují činnost pašeráků. Kauza vyvolala v Evropě protichůdné reakce. Italský přístup má podporu Slovenska či Maďarska, naopak jej kritizuje Španělsko či Francie. Na konci téhož týdne úspěšně dopluly tři lodě s běženci do Valencie. Nyní mají všichni právo zůstat ve Španělsku nejméně 45 dní, dokud se nezjistí, zda splňují kritéria azylu. Pomoc nabídla Francie.

11. června uvedl eurokomisař pro rozpočet Günther Oettinger, že Evropská komise (EK) je připravena pomoci zemím zasaženým brexitem. Dodal, že v následujícím rozpočtovém období bude na pomoc proti asymetrickým šokům vyčleněno několik miliard eur na stabilizaci ekonomiky. Příkladem uvedl možnost irské újmy kvůli hranici s Británií. Na exportu do Británie je závislé Irsko či belgické Vlámko.

12. června odmítla britská dolní sněmovna osm dodatků zákona o brexitu, jež schválila nevolená Sněmovna lordů proti vůli vlády před několika měsíci. Byly odmítnuty například požadavky odstranění pevného data vystoupení z EU či rozšíření pravomoci parlamentu pro odmítnutí konečné podoby dohody. Britská vláda zatím v hlasování o dodatcích vítězí. Parlament následující den také zamítl dodatek týkající se přístupu k jednotnému trhu.

12. června uvedla agentura ČTK, že německá Křesťanskosociální unie (CSU) tlačí na kancléřku Angelu Merkelovou (CDU), aby změnila postoj k vracení uprchlíků zadržovaných na hranicích Německa. Ministr vnitra Horst Seehofer (CSU) navrhl, aby byli běženci navraceni hned na hranicích, a to do země, kde se registrovali. Postup je již součástí německého práva, ale ve výjimečných humanitárních situacích se nevyužívá. Ve sporu se angažuje již řada politiků CDU/CSU. Podle pozorovatelů by spor, který se během týdne dál stupňoval, mohl narušit fungování vlády. Seehofer uvedl, že již nemůže s kancléřkou dál pracovat. Merkelová trvá na celoevropském řešení, na což nechtějí politici z CSU čekat.

13. června navrhla Evropská komise (EK) zvýšení výdajů na posílení obranných schopností EU. V rozpočtovém období 2021-2027 chce vyčlenit 13 miliard eur pro nový Evropský obranný fond, který by doplnil a podpořil domácí výdaje států na vojenský výzkum a rozvoj. Podle EK by se měla EU spoléhat v obraně sama na sebe a být silnějším globálním hráčem.

13. června uvedl unijní komisař pro vnitra Dimitris Avramopoulos, že postoje některých politických uskupení v EU a vlád v migrační otázce jsou znepokojující pro budoucnost Evropy. Řekl to během představení návrhu Evropské komise (EK) na zvýšení prostředků pro řešení migrace a správu vnější hranice. Kompromisní bulharské řešení migrace nebylo úspěšné a dále se bude jednat na summitu EU na konci června. Povinné přerozdělování migrantů stále odmítá řada zemí a chladně se k němu postavila i německá kancléřka Angela Merkelová.

14. června potrestal maďarský soud v Kecskemétu 25 lety odnětí svobody obžalované v případě udušení 71 migrantů v chladírenském voze v roce 2015. Prokuratura žádala doživotí. Dalších deset zapojených osob bylo odsouzeno na 3 až 12 let vězení. V čele pašeráckého gangu byl muž z Afghánistánu, ostatní jsou bulharští občané. Podle obžaloby pašerácký gang přepravil do západní Evropy asi 1200 lidí. Prokuratura i obhajoba se proti rozsudku obvolaly.

15. června se sešli francouzský prezident Emmanuel Macron a italský premiér Giuseppe Conte a shodli se na nutnosti reformovat současný evropský azylový systém. Itálie se rozhodla přijít se svým návrhem, který zahrnuje vznik azylových center v zemích původu migrantů, kde by se zpracovávaly žádosti o azyl. Návrh by měl být představen v rámci rakouského předsednictví EU, které začíná 1. července.

Telegraficky

- Dne 12. června oznámili makedonský premiér Zoran Zaev a jeho řecký protějšek Alexis Tsipras, že se dohodli na ukončení dlouholetého sporu o název bývalé jugoslávské republiky Makedonie.

© CEVRO, z. s. 2018

www.cevro.cz, info@cevro.cz

Zpracovala: Monika Zuberová

